

BITI BIBLIOTEKAR

Centar studentske inicijative
Bibliosfera

Maja Kaljanac,
zamjenik Glavnog bibliotekara

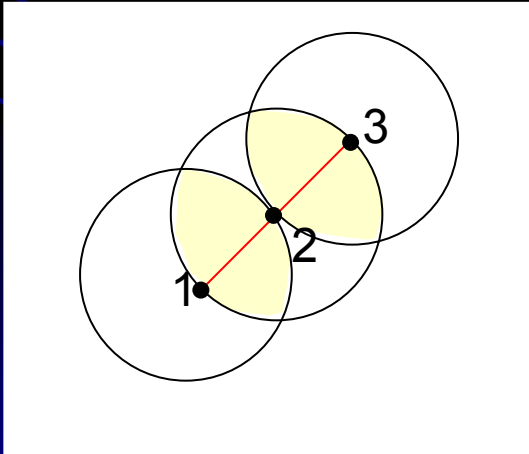
Sarajevo, 2003.

GDJE JE BIBLIOTEKARSTVO DANAS?

TRI VELIKE REVOLUCIJE U RAZVOJU CIVILIZACIJE

1. Izum pisma
2. Izum štampe
3. BOOM tehnologije (posebno tehnologija za prenos informacija na daljinu, čija je kulminacija [Internet](#))

Veliki broj informacija
+informacije se kreću
velikom brzinom
=haos informacija

Bibliotekar = organizuje
Informacije

Bibliotekari danas imaju
bitnu i kompleksnu ulogu

ŠTA SVE ZNAČI BITI BIBLIOTEKAR?

1. Katalogizator
2. Klasifikator
3. Bibliograf
4. Priređivač indeksa
5. On line tragač
6. Osoba koja odgovara na pitanja
7. Osoba koja planira i razvija fond
8. Osoba na koju djeca nailaze pri prvom susretu s knjigom
9. Osoba koja upravlja bibliotekom-menadžer
10. Osoba koja vodi marketing biblioteke

barem teoretski

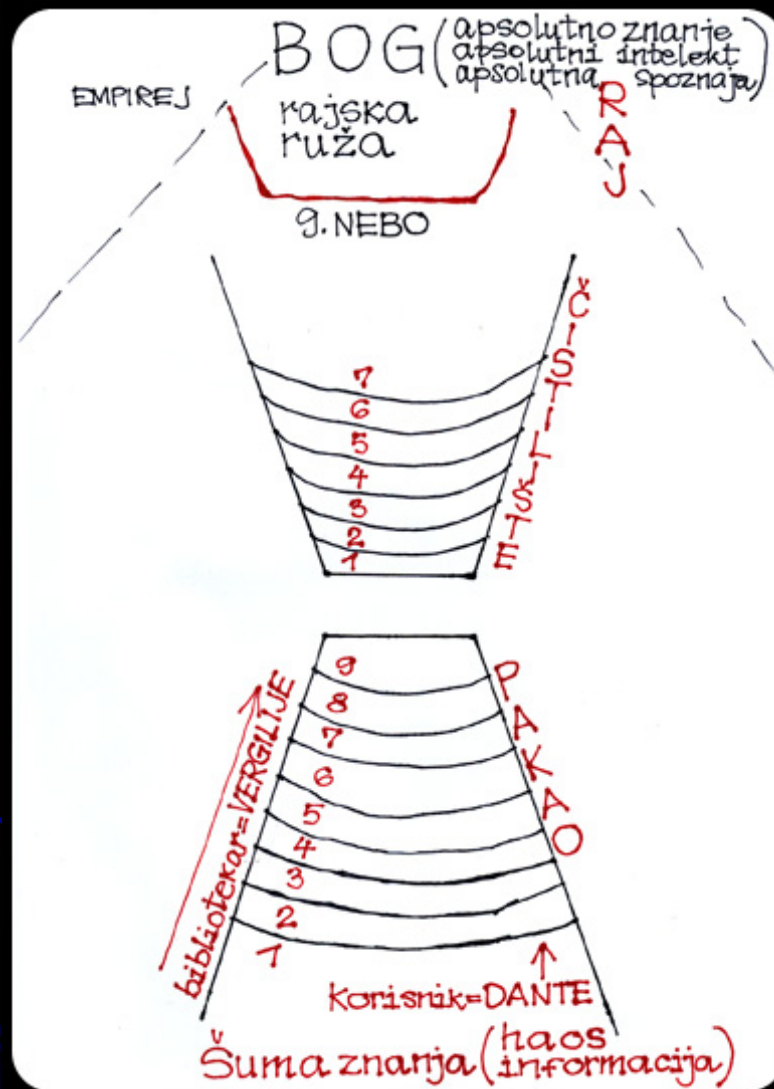
→ bibliotekar ≠ (samo) činovnik

u praksi

postoji SLOBODA IZBORA

Shvatiti bibliotekarstvo i
baviti se njime
AKTIVNO

BIBLIOTEKA – BOŽANSTVENA KOMEDIJA

ZAŠTO PAKAO?

MOJE ISKUSTVO + ISKUSTVO STUDENATA =

1. Odsustvo komunikacije
2. Frustracija korisnika pri kontaktu sa bibliotekarom

BIBLIOTEKE SU HLADNE

BIBLIOTEKE TREBA OTOPLITI

“TOPLE” BIBLIOTEKE

princip otopljanja ogleda se u tri segmenta:

1. TEŽITI INTERAKTIVNOM PRISTUPU / KORIŠTENJU SVIH OBLIKA INFORMACIJA
  2. PROSTOR PO MJERI KORISNIKA
  3. ODNOS BIBLIOTEKAR - KORISNIK
-

ODNOS BIBLIOTEKAR ↔ KORISNIK

PRVA I OSNOVNA ČINJENICA (u odnosu na biblioteku)

Korisnik je neophodan da bi biblioteka bila živi organizam

DEFINICIJA (u odnosu na korisnika)

Korisnikov susret sa bibliotekom je ostvarivanje njegove potrebe za **KOMUNIKACIJOM KROZ VRIJEME I PROSTOR**

Bibliotekar **KAO VODIČ** kroz vrijeme i prostor

NAČELO 1: Korisnik ne smije biti prepušten samom sebi

aktivni

- Bibliotekar je (**neutralni**) filter kroz bujicu informacija

kreativni

- ... mora dobro da pliva
  - ... mora da zaroni i izvuče informaciju umjesto korisnika
  - ... mora naučiti korisnika barem osnove plivanja
-

NAČELO 2: Korisnik nije samo broj članske karte koji zadužuje i razdužuje, već osoba u čije potrebe treba proniknuti

KAKO?

kroz **RAZGOVOR + ANALIZA POTREBA POJEDINAČNOG KORISNIKA**

(izrađivanje profila pojedinačnog korisnika)

ONO ŠTO ON KONKRETNO TRAŽI
ONO ŠTO BI GA, PREMA NJEGOVOM PROFILU,
MOGLO INTERESOVATI, ILI MU KORISTITI

DOBRA USLUGA + BIBLIOTEKAR KAO **MOTIVATOR**

BIBLIOTEKAR KAO MOTIVATOR

NAČELO 1: Bibliotekar je **NEUTRALNI** posrednik
(filter)

NEUTRALAN ≠ INDIFERENTAN

prema korisniku i njegovim informacijskim
potrebama, nije stav “baš me briga”

VODIČ USMJERAVA, ALI TAKO DA KORISNIKU POMOGNE DA
PRONAĐE **SVOJ** PUT U BIBLIOTECI, DA **SAM** RAŠČISTI SA
SVOJIM ŽELJAMA I POTREBAMA

ANALIZA POTREBA POJEDINAČNOG KORISNIKA

= (KRITERIJ) SMJERNICA ZA PROVOĐENJE KROZ PAKAO

PROFIL POJEDINAČNOG KORISNIKA (model)

1. GRAĐEVINA

2. HIDROGRADNJA

3. REGULACIJA BRANA

4. SASTAV STIJENA

PROFESIONALNA
INTERESOVANJA

“SVAKODNEVNI” ZAHTJEVI SA KOJIMA ĆE SE OBRAĆATI DA BI
MOGAO POLOŽITI ISPITE

POSEBNA
INTERESOVANJA

1. MAPE GRADOVA IIII I

2. IRSKE LEGENDE I

3. "BAJKOVITA" KNJIŽEVNOST
IIII IIII

4. KULINARSTVO III

OSTALA
INTERESOVANJA
(RAZNO)

NAČELO 2: Nema banalnih vrsta informacija

Razlog: DANAS SU INFORMACIJSKI IZVORI VEOMA BITNI ZA SVE ČOVJEKOVE AKTIVNOSTI OD NAUKE, EKONOMIJE, POLITIKE, DEMOKRATIJE, PA DO RAZONODE I ONOGA ŠTO SE SMATRA BANALNIM

JER

POSLJEDICA UTICAJA MEDIJA I RAZVOJA
TEHNOLOGIJE:

POMOĆU NEZNANJA SE MOŽE MANIPULISATI

ZAMKA ZA BIBLIOTEKARA KAO VODIČA

- VODIČ TREBA DA KORISNIKU PRUŽI ONO **ŠTO MU JE ZAISTA POTREBNO**, A **NE** ONO ŠTO ON MISLI DA MU JE POTREBNO
- NIJEDAN ZAHTJEV **NIJE NEVAŽAN**

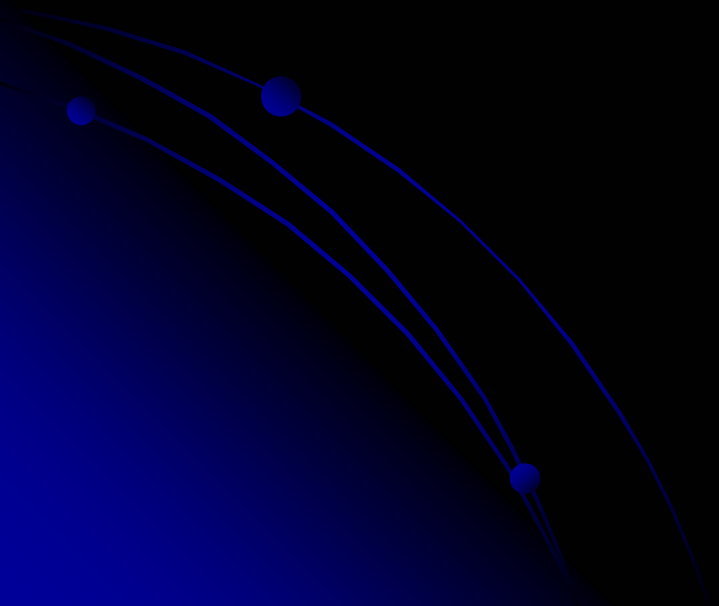
KVAKA 22:

BIBLIOTEKAR **NE** TREBA DA PROCJENJUJE VAŽNOST
ZAHTJEVA

a l i

**... TREBA DA PROCJENJUJE RELEVANTNOST INFORMACIJA
KOJIMA ODGOVARA NA ZAHTJEV KORISNIKU**

NAČELO 3: Svi korisnici su ravnopravni

ZA KRAJ...

Svako postavljeno pitanje je novi izazov bibliotekaru

ili kako bi to rekao D. Cowley: “Informativna služba je ‘**niz kritičnih situacija**’ koje iskrsnu kad neko nešto poželi da sazna”

rješenje zavisi od:

- **zainteresovanosti i spremnosti** da se bibliotekar **suoči sa** “kritičnim situacijama”
- + **sposobnosti, inventivnosti i istrajnosti** bibliotekara

---

= INDIVIDUALNI SISTEM BIBLIOTEKARA

Drage kolege,
HVALA

što ste saslušali moju viziju,
doviđenja do slijedećeg susreta